







M. Zevaco:

## "Krvavi kardinal" Zgodovinski roman

L.

Louvignyjevo maščevanje.

Marina je osvobodila Chalaisa v trenutku, ko je Louvigny šel na povelje po osem vojakov, ki naj bi njegovega jetnika odpravili v Pariz h kardinalu. Ko se Louvigny vrne v gostilno, kjer stanuje že tri tedne in leči ranjenega Chalaisa, najde gnezdo prazno, gostilničarja ranjenega, njegovo ženo in postrežnico zvezano. Od njiju izve, da se je Chalais odpravil po cesti v Blois na naglem konju, najboljsem, kar jih je stalo v gostilniškem blevu.

Louvigny zajaše svojega konja, vjenega naglih zasledovanj, in šine od nezane sile gnan po cesti proti Bloisu. Po cesti je prehitel Louvigny dveh, prve sploh ni pogledal, bila je zaslepljena, pri drugi pa se je nahajala kraljica Francije Ana Avstrijska, ki se je podala h kralju, sledeč njegovemu izrecnemu ukazu. Bilo je dvanajst ali več ur, sledilo je nekaj vozov trena, pred kočijami in za njimi pa po pol kompanije dragoncev in kraljeve telesne straže.

V petnajstih urah je Louvigny prediral petdeset milj, od Beaugencyja do Nantesa. Miljo poprej se ustavi v Saint-Luce, da premisli dosedanje neuspeh. V Bloisu ni našel svoje žrtve, tudi ne v Toursu in niti v Saumurju. Kolikor je poznal svojega konja dirkača, bi bil že zdavnaj moral zaslediti Chalaisa in njegovega konja. Zakaj se to ni zgodilo? Pa ne, da bi bil Chalais pobegnil v Pariz, namesto v Nantes? Pri tej misli začuti Louvigny, kako se mu lepi mrzel znoj na laseh. Pa se kmalu domisli: Če nisem po Bloisu dohitel Chalaisa, se je pač zgodilo, da sem ga kje prehitel in da on sedaj ni perd menoj, ampak zadaj! Zato ga tukaj počakam v zasedi...

In se olajšano oddahne. Bila je po trdnem prepričanju prava misel.

Morda je Louvigny s svojim sotranjim pogledom upravljal Chalaisa, ki dirja jedva dve milje od njega, v smeri proti njemu, na izmučenem konju, v največji žurbi... Poteče ura, poteče še ena, dan še ni povsem jasen in — Louvigny zagleda Chalaisa, ki se mu bliža. Louvigny se tiho zasmeje, potem zamrmra: »Hudiča, zelo je moral poditi... saj konj še več ne more...«

Chalais se bliža korakoma, njegov konj ne more več dirjati. Še vedno veseli se vprašuje Louvigny: Hej, kdo so neki oni tam? S Chalaisom so še trije drugi plemiči, njemu neznani. Tudi njihove živali so utrjene. Brez dvoma so to oni, ki so bili na gradu Cheverny. Vsi štiri mladeniči se razgovarjajo in se tako bližajo Nantesu. Chalais izgleda brezskrben in dobro volje. V Bloisu je izvedel, da je vojvodinja de Chevreuse zopet prosta in da se najbrže skriva v Bloisu. Niti sanjalo se mu ni, da bi morala biti ujeta v Marchenoiru. Zato Chalais ne dvomi, da bo videl vojvodinjo v Nantesu.

Louvigny ga je pustil mimo, potem mu je sledil do vrat v Nantes. Stražni vojaki so baš hoteli spustiti divžni most mestnega obzidja, ker se je delal večer. »Hej, počakajte!« kliče Chalais. »Hočemo še v mesto!«

»Prosim, gospodje!« odgovarja seržant. »Samo požurite se!«

Ta hip razjaše Louvigny, skoči do mesta in stopi nanj obenem s ono četvorico. Chalais stona prvi, njegovi trije tovariši za njim, Louvigny zadaj, naenkrat pa odrine one tri in skoči najprej do Chalaisa, ki se začuden obrne in zakolne: »Kakšen obseden vrag pa si? Strani!«

Toda doleč zgrabi njegovega konja za povodec, ga s sunkom ustavi in krične: »Grof de Chalais, v imenu kralja in mojega sovražstva, vi ste aretirani!«

»Louvigny!« krične Chalais prestrašen in spodbode svojega konja. »K meni, gospodje!«

Toda Louvigny je prijel konja z močjo obupanca ali blazneža, da se je žival kar vspela, potem pa se zgrudi, ker je Louvigny s svojim bodalom prerezal ubogi živali trebuh. Chalais

skoči s konja in dvigne meč, toda dvojke krepkih rok ga zgrabi in objame, da se ne more ganiti in da mu kar sapa pohaja.

»Pomoči! Pomoči!« kliče Chalais. Dva prsta pred svojim licem vidi okrvavljeno lice Louvignyjevo. Naenkrat pa štiti, da ga nekdo dviga. Smrt ga odnaša...

Še enkrat zakliče: »Pomoči, pomoči!« In naenkrat ugrizne Louvignyja v vrat s naporom. Toda Louvigny se ne brani, pusti, naj ga grize sovražnik, da ga ima le v rokah, in da ga odnaša. Tudi sprejema mirno nekaj udarcev razljučenih spremljevalcev, en s nek s mečem, rdeč, okrvavljen, koraka naprej in nosi svojega jetnika s seboj ter ga drži objete, da mu kar sapa pohaja. Vse to je morda trajalo minuto. Vojaki priskočijo, in Louvigny jim ukaže: »V imenu kralja!« Potem s glasnim krikom: »Primitve vse štiri!«

Vojaki planejo na plemiče. Spopad je bil kratek, mladeniči se obrnejo in pobegnejo. Kmalu so za raznim gromom in zasledovanjem se vrnejo. Louvigny pa vstopi v stražnico, vedno mirnega enakega koraka, ter nosi ljubimca Marije. Potem ga vrže na tla in ponovi triumfalno: »V imenu kralja!« — In doda: »Ter mojega sovražstva!«

Vojaki popadejo Chalaisa in ga povežejo. Louvigny pokaže seržantu kraljev pergament. Potem si obriše krvavo lice in pogleda svojega že v drugič premaganega protivnika.

»Ej, Louvigny,« pravi sedaj Chalais, »ni treba, da se brišeš, moji pljunkali so neizbrisni v tvojem licu!«

»Izdajalec? To je bilo pred kratkim še res, sedaj... ne več...« mirno odgovarja Louvigny.

»Ne več res? Kaj pa si torej?« vprašuje Chalais zasmehljivo.

»Krvnik sem!« mirno pravi Louvigny. Lice mu je pri teh besedah blede ko vosek in vendar triumfira njegov pogled, kakor v blaznosti.

Chalais se je še naamejal njegovemu odgovoru, obenem pa je že tudi začutil smrtni strah v vseh svojih kilah. Louvigny mu obrne hrbet in prevza-

me poveljstvo nad seržantom in njegovimi vojaki. Kmalu pripeljejo kočijo in namestijo v njej Chalaisa, skrbno svezanega, ter skrbno zastražijo. Dva stražnika se vsedeta na konja, dva poleg Chalaisa, šest na konjih spremlja kočijo, Louvigny pa se vsede nasproti svoji žrtvi in ne makne roke z njegovih vseh.

Noč je. Vsa ekspedicija jaše in se vozi po tesnih in kamenitih ulicah nanteških. Deset minut pozneje je Chalais že spravljen v podzemeljski ječi. Louvigny pa se priklanja pri kardinalu, ki ga takoj sprejme. Toda ko stopa pred njega, se zgrudi, kakor da ga je strela zadela, in se zave še-le prihodnji dan. Takrat je izvedel, da je že sestavljen poseben sodni stol, ki ima nalogo, da sodi izdajalcu in atentatorju ter zarotniku Chalaisu. Med sodniki je bil tudi učenjak z imenom Joahin Descartes, oče slavnega filozofa.

Dva dni pozneje je že prišel proces proti Chalaisu. Istega dne se je v kapelici nanteškega gradu vršila neka slavnostna ceremonija, koje odpevanje in Tedeum je prihajalo na ušesa celo Chalaisu samemu v njegovo ječo.

Dan pozneje je prispela v Nantes gospodična de Montpensier. Pol ure za njo je prispela tudi kraljica.

»Vaše veličanstvo naj mi blagovoli...«

»... pojasniti, zakaj sem vas dal klicati? Enostavno, ker se bo vršila danes poroka Gastonova z gospodično de Montpensier!« pravi kralj smehljaje. »Saj spadate k družini!«

Ta hip pride Richelieu in javi kralju: »Sire, plemiči, ki so bili zbrani v Chevernyju, so prišli v Nantes. Sami zarotniki, ki so bili izprva sicer zelo preplašeni, ker smo prijeli njihove kolovodje, toda sedaj so očitno zopet pogumnejši, in vsi so tukaj ter nekaj nameravajo... kakšnih sto jih je...«

»Imate li njihova imena?« vpraša kralj ves besen.

»Večinoma! Prijeti jih bo treba!«

»Primitve jih torej, vse, sto, tisoč, če treba!«

Toda Richelieu pravi: »Ne danes in ne tukaj... mesto je proti nam... nismo dovolj močni... Če postopa-

mo preradikalno, ne pridemo zivi od tod...«

Njemu je bilo dovolj, da je kralja demoraliziral in prestrašil in da dobi svobodne roke za svoje cilje.

»Kaj storimo torej?« vpraša kralj malodušno.

»Te podeželske plemiče bomo prisilili, da pobegnejo sami. Francija je vedno na strani zmagačev in prezira pobegle...«

»Kako storimo to?«

»Poroka vašega brata bo razpršila nade...«

Sledil je razgovor z Gastonom, ki se itak ni upal ustavljati, toda vrhu vsega tega sta mu kralj in Richelieu obljubila vojvodstvo Orleansko, vojvodstvo Chartres, pol milijona liber na leto od vsakega vojvodstva in visoko vojaško čast maršala. Gaston je bil kupljen.

Zvečer ga je klicala še kraljica k sebi. Hotela ga je pogovoriti, naj odloži svojo ženitev še za kakšnih štiri najst dni ali tri tedne, z izgovori, kakorkoli. Toda Gaston jej je povedal, da se nanj več ne sme zanašati, da si je premislil in da sam najraje vzame Montpensierovo za ženo...

Kakor nam je znano iz francoske zgodovine, je Ana Avstrijska iztirala Gastona iz svoje sobe s klikom: »Podleži!«... ter se zrušila brez zavesti na tla.

Njene sanje so se razpršile.

Gaston Anžovinski, odslej Orleanski, se je drugi dan oženil z gospodično de Montpensier, izpovedanko patra Jožefa, in poročil ju je v kraljevskem gradu sam kardinal de Richelieu. Tedeum je slišal ubogi Chalais v svojo ječo. Kralj je med ceremonijo godrnjal in ves čas so ga mučile sumnje in dvomi, kraljica se je držala ponosno in veličastveno, toda v srcu je divjal obup. Gospodična de Montpensier je vedela, da jemlje za moža šlevo, toda njej je tako šlo v račun. Gaston sam bi bil raje šel k zobozdravniku kakor h tej poroki, le Richelieu je bil vesel in resnično dobre volje. Zavedal se je, da prihaja njegova velika doba.

## PLAKATIRANJE

v Ljubljani, Beogradu,  
Zagrebu ter vseh ostalih  
krajih Jugoslavije  
in inozemstvu

OSKRBI

## ALOMA COMPANY

ANONČNA IN REKLAMNA DRUŽBA Z O. Z.

CENTRALA LJUBLJANA  
KONGRESNI TRG 3

BEOGRAD PODRUŽNICA  
SREMSKA UL. 9

## Mlin in žaga

napredaj valed družinskih razmor. Oboje v najboljšem stanju, na stalni in močni vodi, sposobni tudi za vsako drugo industrijo. — Naslov se izve v upravi »Jutra«.

Trgovski gremij za polit. okraj Celje razglašja vsled neke pritožbe, da je gospod Matija Smid, trgovec v Novi vasi, obč. St. Jurij ob juž. žel., oblastveno popolnoma upravičen izvrševati trgovino z mešanim blagom; zato bi se morebitne govorice o kaki neupravičenosti smatrale za motenje obrti, ter bi se taki slučaji sodnijsko zasledovali.

## Provizijskega

zastopnika

dobro vpeljanega išče  
tovarna perila

Verdnik in Drugovi  
Maribor, Aleksandrova c. 51.

## Za novo parno žago

se iščejo:

Gatrist k polnojarmeniku, popolnoma izvešan in samostojen delavec; prejemalec lesa, popolnoma izvešan in samostojen; skladiščnik, samostojna moč, ki se razvornstnih zabojev ter na tozadevne stroje.

Prednost imajo starejše samske moči. Izpričevala in pogoji naj se pošljejo na Franca Osta, Vranako pri Celju.

## Barvni mlinar

z daljšo prakso v mletju barv se išče za našo novo tvornico barv. — Reflektira se na marljive in resnobne delavce. — Ponudbe na naslov: Moster tvornica laka, d. d. v Zagrebu.

## B.S.A. MOTOCIKLI

## Brzjav

tvornice orožja in motociklov v Birminghamu (Anglija) njeni zastopnici družbi JUGO-AUTO v Ljubljani (v slovenskem prevodu):

»Pri škotskih 6 dni trajajočih dirkah pod najtežjimi pogoji nagrađen B. S. A. lahki motocikel z darilom industrijev, darilom kluba in tremi srebrnimi pokali. Dosedaj nedosežen uspeh!«

## Zahvala.

Povodom tragične smrti našega nepozabnega sina

## Ivana

nam je v dolžnost zahvaliti se za zadnje spremstvo ob pogrebu od sv. Krištofa do sv. Križa v Ljubljani v prvi vrsti njegovim bratom »Sokolom« in »Orjunašem« iz Trbovelj in Ljubljane. Največjo zahvalo pa izrekamo pokojnikovemu osebnemu prijatelju Arturju Gutsmandlu, šoferju gas. in reš. društva v Ljubljani, za ves njegov požrtvovalni trud, da se je z njegovo pomočjo tako častno izvedla zadnja pot našega Ivana.

Hvala vsem skupaj!

Rodbina Močivnikova v Trbovljah.

## Andr. Jakil

tovarna kož in čevljev, d. d., prodajalna Ljubljana,  
Poljanska cesta št. 13.

Bogato skladišče moških, ženskih in otroških čevljev iz telečjega boksa v vseh bojah, govedjega boksa in rjave kravine.

Solidno delo! Nizke cene!

## Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze srčnega sočutja povodom prerane smrti ljubljene sina in brata, gospoda

## Ivana Zamljena

izrekamo vsem najpristranejšo zahvalo, osobito pa bratom Sokolom, jezdnemu odseku za častno spremstvo in pevskemu društvu »Slavec« za v srce segajoče žalostinke, vsem darovalcem krasnih vencev in cvetja, končno vsem, kateri so tako mnogoštevilno spremili dragega pokojnika na njega zadnji poti.

V Ljubljani, dne 26. maja 1923.

Žalujoči ostali.







# Poletni vozni red v Sloveniji

## Državna železnica

V noči od 31. maja na 1. junij ob 24. uri, stopi v veljavo na vseh progah novi, poletni vozni red ter se istočasno razveljavlja dosedanj. Po novem voznem redu vozijo dnevno sledeči potniški vlaki:

**Ljubljana, glavni kolodvor, Jesenice.** Odhodi iz Ljubljane, glavnega kolodvora: 6.47, 11.25, 15.10, 18.55, 19.20 (brzi); prihodi v Kranj: 7.49, 12.21, 16.09, 19.53, 20.00 (brzi); odhodi iz Kranja: 8.00, 12.29, 16.19, 20.01 (brzi); 20.08; prihodi na Jesenice: 9.10, 13.35, 17.25, 20.58 (brzi) 21.20.

**Jesenice—Ljubljana, glavni kolodvor.** Odhodi iz Jesenice: 5.30, 8.28 (brzi), 10.10, 14.24, 19.38; prihodi v Kranj: 6.19, 9.08 (brzi), 11.07, 15.33, 20.40; odhodi iz Kranja: 6.26, 9.10 (brzi) 11.10, 15.38, 20.48; prihodi v Ljubljano, glavni kolodvor: 7.28, 9.50 (brzi), 11.57, 16.30, 21.45.

**Jesenice—Bistrica, Boh. jezero—Podbrdo.** Odhodi iz Jesenice: 8.00, (brzi), 9.30, 14.20, 17.50, 19.25 (brzi); prihodi na Bled: 9.46, 14.36, 18.06; prihodi v Bistrico, Boh. jezero: 8.32 (brzi) (8.56 Podbrdo), 10.22 (11.00 v Podbrdo), 15.07 (15.51 v Podbrdo) 18.36, 19.57 (brzi), (20.15 v Podbrdo).

**Podbrdo—Bistrica, Boh. jezero—Jesenice.** Odhodi iz Bistrice, Boh. jezera: 4.06, 9.30, (brzi) (9.10 iz Podbrda) 12.58, (11.40 iz Podbrda) 18.04 (16.30 iz Podbrda), 20.42 (brzi) (20.27 iz Podbrda); Odhodi iz Bleda: 4.41, 13.31, 18.41; prihodi na Jesenice: 5.00, 10.05, (brzi) 13.50, 19.00, 21.17 (brzi).

**Jesenice—Kranjska gora—Planica.** Odhodi iz Jesenice: 9.20, 18.40; prihodi v Kranjsko goro: 10.28, (11.19 v Planico), 11.58 v Trbiž, 19.19, (19.45 v Planico).

**Planica—Kranjska gora—Jesenice.** Odhodi iz Kranjske gore 4.38, (iz Planice 4.24) 17.00 (15.30 iz Trbiža, 16.08 iz Planice); prihodi na Jesenice: 5.05, 18.00.

**Ljubljana, glav. kolodvor—Kamnik.** Odhodi iz Ljubljane, glav. kolodvor: 8.02, 14.10, 18.32, prihodi v Kamnik: 9.21, 15.24, 19.49.

**Kamnik—Ljubljana, glav. kolodvor.** Odhodi iz Kamnika: 5.32, 11.40, 16.05; prihodi v Ljubljano, glav. kolodvor: 6.54, 12.55, 17.28.

**Kranj—Tržič.** Odhodi iz Kranja: 8.05, 12.35, 16.24, 20.50; prihodi v Tržič: 9.00, 13.30, 17.18, 21.44.

**Tržič—Kranj.** Odhodi iz Tržiča: 5.25, 10.16, 14.33, 19.17; prihodi v Kranj: 6.10, 11.00, 15.20, 20.04.

**Ljubljana, glav. kolodvor—Karlovac.** Odhodi iz Ljubljane, glav. kolodvor: 7.40, 10.00, (brzi) 13.05, 18.25, 22.45; prihodi v Grosuplje: 8.25, 10.53, (brzi) 13.50, 19.18, 23.21; prihodi v Trebnje: 9.40, 11.28, (brzi) 15.04, 20.24, 0.23; prihodi v Novo mesto: 10.12, 11.56, (brzi) 15.53, 20.58, 0.52; odhodi iz Novega mesta: 3.00, (mešani) 10.18, 12.01, (brzi) 15.40, 21.03, 0.57; prihodi v Karlovac: 7.45, (mešani) 18.40, 12.27, (brzi v Zagreb 15.55) 19.00, 0.15 (v Bakar 6.20), 1.20 (v Zagreb 6.30).

**Karlovac—Ljubljana, glav. kolodvor.** Odhodi iz Karlovca: 0.30 (iz Zagreba 22.20), 8.41, (iz Bakra 21.36, 8.30, 13.01, 14.34), (iz Zagreba 18.05; 18.18 (mešani) prihodi v Novo mesto: 3.42, 6.43, 11.52, 16.34, 17.04 (brzi), 23.58 (mešani); odhodi iz Novega mesta: 3.50, 6.50, 12.06, 17.09 (brzi), 17.29; odhodi iz Trebnja: 4.20, 7.26, 12.45, 17.43 (brzi) 18.07; odhodi iz Grosuplja: 5.45, 8.40, 14.06, 18.39 (brzi), 19.25; prihodi v Ljubljano, glav. kolodvor: 6.30, 9.25, 14.50, 19.10, (brzi) 20.13.

**Grosuplje—Kočevje.** Odhodi iz Grosuplja: 8.42, 14.20, 19.30; prihodi v Kočevje: 10.39, 16.16, 21.26.

**Kočevje—Grosuplje.** Odhodi iz Kočevja: 6.10, 11.47, 17.00; prihodi v Grosuplje: 8.07, 13.45, 18.58.

**Trebnje—St. Janž na Dolenjskem.** Odhodi iz Trebnja: 9.50 (iz Novega mesta 8.37), 15.10, 20.30; prihodi v St. Janž na Dolenjskem: 10.44, 16.04, 21.30.

**St. Janž na Dolenjskem—Trebnje.** Odhodi iz St. Janža: 5.57, 11.35, 16.51; prihodi v Trebnje: 7.00, (v Novo mesto 5.08) 12.30, 17.50.

**Novo mesto—Straža—Toplice.** Odhodi iz Novega mesta: 5.00, 10.25, 12.20, 15.50; prihodi v Novo mesto: 6.30, 11.40, 14.20, 16.54.

**Celje—Dravograd—Meža.** Odhodi iz Celja: 7.50, 15.30, 20.30 (do Velenja); prihodi v Velenje: 9.20, 17.00, 22.00; odhodi iz Velenja: 6.05 (mešani do Slovenjgradca 7.50), 9.30, 17.15; prihodi v Dravograd Meža: 5.55 (iz Slovenjgradca 5.27), 11.03, 18.52.

**Dravograd—Meža—Celje.** Odhodi iz Dravograda Meže: 7.32, 15.17, 19.05, (do Slovenjgradca 19.32); prihodi v Velenje: 9.10 16.55; odhodi iz Velenja: 5.34, 9.40, 17.20; prihodi v Celje: 1.00, 11.05, 18.45.

**Izletniški vlaki ob nedeljah in praznikih od 1. junija do 31. septembra.**

**Ljubljana—Bistrica, Boh. jezero.** Odhodi iz Ljubljane, glav. kolodvor 4.40; prihod na Jesenice: 6.55; odhod iz Jesenice: 7.15; prihod na Bled: 7.31, prihod v Bistrico, Boh. jezero: 8.08; odhod iz Bistrice, Boh. jezera: 20.29; odhod iz Bleda: 21.16; odhod iz Jesenice: 21.50; prihod v Ljubljano, glav. kolodvor: 23.45.

**Ljubljana, glavni kolodvor—Kamnik.** Odhodi iz Ljubljane, glavni kolodvor: 5.20; prihod v Kamnik: 6.32; odhod iz

Kamnika: 20.50; prihod v Ljubljano, glavni kolodvor: 22.08.

**Celje—Velenje.** Odhodi iz Celja: 4.25; prihod v Velenje: 6.00 (vzevo do Slovenjgradca); odhod iz Velenja: 20.22; prihod v Celje: 21.53.

**Izletniški vlak Bistrica, Boh. jezero—Ljubljana** ima na Jesenicah zvezo iz Planice, odhod 19.50; večerni vlak Ljubljana—Jesenice ima ob sobotah in dnevih pred prazniki na Jesenicah priključek na Bled (prihod 21.58) in Bistrico, Boh. jezero (prihod 22.28) ter na Planico (prihod 22.55).

## Južna železnica

Opozorili smo že na glavne spremembe voznega reda Juž. železnice, ki stopijo v veljavo s 1. junijem. V naslednjem podajamo pregled, kako odhajajo, oz. prihajajo vlaki na ljubljanski glavni kolodvor. Upoštevana je pri tem samo Juž. ne pa tudi državna železnica, torej ne gorenjska, dolenjska in kamniška proga.

### Odhodi vlakov Južne železnice iz Ljubljane.

Brzi vlak ob 0.32 do Dunaja (Zagreb, Beograd, Budimpešta).

Brzi vlak ob 5.24 do Trsta (Opatija, Benetke).

Potniški vlak ob 5.28 do Maribora (Zagreb, Kotoribe).

Potniški vlak ob 5.50 do Trsta.

S. O. E. ob 6.15 do Zagreba, Beograda, Bukarešte, Carigrada.

Mešani vlak ob 7.45 do Vrhnik.

Potniški vlak ob 8. do Maribora.

Brzi vlak ob 12.02 do Dunaja, Prage.

Brzi vlak ob 12.05 do Trsta.

Potniški vlak ob 12.10 do Dunaja, Zagreba, Kotoribe.

Mešani vlak ob 13.25 do Vrhnik.

Potniški vlak 14.15 do Zidanega mosta.

Potniški vlak 14.30 do Trsta.

Brzi vlak ob 16.55 do Trsta.

Brzi vlak ob 17. do Zagreba, Beograda.

## Načrt novega zakona o vojski

Ministrstvo vojne in mornarice je izdelalo nov zakon o ustroju vojske, ki bo v najkrajšem času predložen narodni skupščini. Ker je saniranje za zakon o ustroju naše vojske splošno, priobčujemo iz načrta najvažnejše določbe.

### Vojaška obveznost

Obveznost za službovanje v vojski začne z dokončanim 21. letom starosti in traja do 50. leta. Vojaška obveznost traja: a) v operativni vojski od 21. do 40. leta in b) v rezervni vojski od 40. do dovršenega 50. leta. V slučaju mobilizacije in v vojnem času lahko vojni minister po potrebi pokliče na službovanje v vojski tudi mladeniče od 18. do 20. leta starosti. Enako lahko pokliče vojni minister v slučaju vojne in ako je to potrebno tudi vojske v starosti od 50. do 60. leta, ali samo za službo v ozadju, ako so sposobni za tako službo. — Velikost vojske se določa v vsakoletnem proračunu.

### Ustrojstvo vojske

V mirnem času je vojska razdeljena na armije, divizije, brigade, polke, bataljone, čete, oziroma baterije, eskadron, oddelke, eskadrile in druge formacije, ki se ustanavljajo s kraljevske uredbe na predlog ministra vojne in mornarice. Glavne panoge vojske so: pehota, artiljerija, konjica, inženjerske in zrakoplovne formacije. Pomožne panoge so: prometne, intendantke, sanitetne in neborbene čete.

Dalje predvideva zakonski načrt generalštabno, ekonomsko, tehnično, veterinarsko, sodniško, duhovniško in godbeno stroko.

V vojno-teritorialnem oziru se deli država na armijske, te pa na divizijske oblasti, ki se delijo na vojaška okrožja in ta zopet na vojaške areze. Stevilo armijskih in divizijskih oblasti, vojaških okrožij in vojaških arezov se predpisuje z uredbo o formaciji vojske.

### Stalni kader

Služba v stalnem kadru se začneja v onem kolektorskem letu, v katerem dovrši rekrut 21. leto življenja in traja 18 mesecev za vse vrste orožja in za vse stroke. Nihče ne more biti državni, samoupravni ali občinski uradnik, niti ne more postati duhovnik, menih in sploh duhovna oseba, niti ne sme začeti na svoje ime nobenega posla, za katerega je potrebno dovoljenje od državne ali samoupravne oblasti, ako ni odslužil v stalnem kadru obveznega roka, oziroma ako ne dokaže, da je stalno ali začasno oproščen od vojaške obveznosti.

Rok službe v stalnem kadru se skrajša na devet mesecev:

1.) Osebam, ki so dokončale, oziroma dokončajo do 27. leta starosti univerzo ali srednjo šolo ali kako strokovno šolo ali višjo šolo od nje, ali pa najmanj 6 razredov gimnazije ali realke; to pa le, ako v tem roku devetih mesecev položijo izpit za rezervne oficirje. Kdor izpita ne položi, služi 14 mesecev.

2.) V zadrugah (rodbinske zadruge, ki jih pri nas ni), uživajo to ugodnost gotovi člani pod pogoji, ki so v zakonu podrobno navedeni.

3.) Samohranili ali samci, ki so podedovali kako kmetijsko posestvo ali trgo-

Potniški vlak ob 17.55 do Zagreba, Maribora, Čakovca.

Mešani vlak ob 18.40 do Vrhnik.

Potniški vlak ob 19.30 do Rakeka.

O. S. E. ob 22.20 do Trsta, Pariza.

Mešani vlak ob 22.30 do Vrhnik, vozi samo ob nedeljah in praznikih od 1. junija do 30. novembra 1923.

Potniški vlak ob 23.52 do Dunaja, Zagreba.

**Prihodi vlakov Južne železnice v Ljubljano.**

Brzi vlak ob 0.17 iz Trsta.

Potniški vlak ob 4.04 iz Dunaja, Kotoribe, Zagreba.

Brzi vlak ob 5.12 iz Dunaja, Budimpešte.

S. O. E. ob 5.40 iz Pariza, Trsta.

Mešani vlak ob 6.40 iz Vrhnik.

Potniški vlak ob 7.28 iz Rakeka.

Potniški vlak ob 7.32 iz Zidanega mosta.

Potniški vlak ob 10.13 iz Zagreba, Zidanega mosta (Maribora, Čakovca).

Mešani vlak ob 10.30 iz Vrhnik.

Brzi vlak ob 10.42 iz Beograda, Zagreba.

Potniški vlak ob 10.56 iz Trsta.

Brzi vlak ob 11.50 iz Trsta.

Potniški vlak ob 14. iz Dunaja (Maribora, Kotoribe, Zagreba).

Brzi vlak ob 16.16 iz Trsta.

Brzi vlak ob 16.41 iz Dunaja, Prage, Zagreba.

Mešani vlak ob 17.40 iz Vrhnik.

Potniški vlak ob 18.21 iz Maribora, Zagreba.

Mešani vlak ob 21.15 iz Vrhnik, vozi samo ob nedeljah in praznikih od 1. junija do 30. novembra 1923.

Potniški vlak ob 21.37 iz Maribora (Kotoribe, Zagreba).

O. S. E. ob 21.58 iz Carigrada, Bukarešte, Zagreba.

Potniški vlak ob 22.36 iz Trsta.

Stenski vojni redi se dobivajo pri potniških blaginjah proti plačilu za list I 8 Din, za list II. 4 Din.

Dne 31. maja že izostane brzovlak od Zagreba do Ljubljane, ki odhaja iz Zagreba ob 19.53 in prihaja v Ljubljano ob 22.59, kakor tudi brzi vlak za Trst, ki odhaja iz Ljubljane ob 23.58.

Službe v stalnem kadru se oproščeni:

a) Stalno nesposobni, b) začasno nesposobni, ako do 25. leta ne postanejo sposobni, c) edini hranitelji nesposobnih zadržarjev, oziroma rodbinskih članov, ki živijo od kmetije ali od drugega osebnega dela ter plačajo neposrednega davka 20 dinarjev ali manj na leto, ne računajoč osebnih davkov.

Odgoditi se mora služba rekrutu v stalnem kadru:

a) Ako je rekrut redni dijak kake države ali za javno priznane šole v državi ali tem enake šole v inozemstvu, pa prosí, da se mu dovoli odložitev službe do končnega šolanja. Ta odložitev ne more iti dalje kot do 27. leta življenja; b) ako je v rekrutovi zadrugi (obitelji) še kak član, ki je že v vojaškem službovanju, ali bi imela oba skupno oditi k vojakom.

### Rekrutiranje

Za vse mladeniče, ki spadajo pod rekrutiranje, kakor tudi za vse rekrute in vojne obvezance, ki se skrivajo, enako tudi za vse ubežnike, so odgovorni staršine njihovih družin ali zadruge, župan ali katerikoli oblastni organ ali tudi privatna oseba, ki ovira iskanje vojnega obvezanca ali mladeniča, ki se skriva, se kaznuje krivice po vojaško-kazenskem zakonu kot soudeležene ubožnika.

Nadaljnja poglavja novega zakona govorijo o oficirjih, njihovih imenovanjih in pravicah. Zeniti se sme oficir, ako je najmanj štiri leta že v vojski, avijatični oficir pa samo, ako niso mlajši od 50 let. Za rezervne oficirje veljajo enaka pravila za napredovanje kot za aktivne in lahko dosežejo čin polkovnika. Rezervni oficirji vojske in mornarice se lahko pokličejo na vaje vsako leto, in sicer dokler so dodeljeni operativni vojski, oziroma mornarici, po 4 tedne, v rezervni vojski in mornarici pa po dva tedna.

Daljša so poglavja o prejemkih oficirjev, podoficirjev in vojaških uradnikov, o dokladah za posamezne funkcije itd.

Po predhodnih navodilih stopi novi zakon v veljavo 1. januarja 1924. Za rekrute, ki pridejo v kader v tekočem letu, veljajo določbe dosedanjega zakona, izjemni dijake, za katere veljajo že določbe pričujočega zakona.

## Trboveljski premog in drva

stalno v zalogi vsako množino  
Družba Ilirija, Ljubljana,  
Kralja Petra trg 8. — Tel. 220.

## Nepremočljive dežne plašče

za dame in gospode  
priporoča trdika  
A. & E. Skabernè Ljubljana  
Mestni trg 10.

Naročite „JUTRO“!

## Med. dr. Friderik Heise

Elica Heise, roj. Lenček

poročena

Innsbruck 28. maja 1923 Škofja Loka

## Otvoritev palače hotel „BEOGRAD“

Prvovrstna hiša z 200 sobami. S toplo in hladno vodo v vsaki sobi. Apartmani s privatno kopeljo. Lift s signali, lastno električno razsvetlavo, osobito s svetovno urejeno kuhinjo, z luksurizno restavracijo in Holom, s pošto in telegrafom, telefonsko centralo in telefonom na vsakem nadstropju, s frizerskimi in drugimi saloni. Avtobusi na stanici.

## Mali oglasi

stanje z državnim davkom na inserate vred do 20 besed 5.—, vsaka dodatna beseda 50 par. — Plače se vedno naprej (lahko tudi v znakah). Na vprašanja odgovarja uprava le, ako je vprašanje priložna znamka za odgovor ter manipulacijske prirobojine (1 Din).

### Službe

#### K dvema otrokoma

se išče poštena dekle, ki je geča šivanja in večja nemškega jezika, za Zagreb. — Predstaviti se je v četrti dne 31. maja od 12. do 2. ure Škofja ulica šte. 15, I. nadstropje. 2133

#### Gospodična

2122 ki ima že nekaj prakse želi mesto kot praktikantinja v knjigovodstvu, ali pisarniškimi delih sploh. Gre eventualno par mesecev brezplačno. Pogoj nadaljnja stalna služba. Reflektira se le na večja podjetja. Naslov pove uprava „Jutra“. 2136

#### Mesto pisarniškega praktikanta

2125 v železni trgovini, išče uradni za bančno prakso. Cenj. ponudbe na upravo „Jutra“ pod „ZANIMANJE“.

#### Čevljarstvi pri krojevalcu

2123 mlad, ki je več izdelovanju vzorcev in gornjih delov, ter sploh vseh v to stroko spadajočih del, išče službe. Naslov v upravi „Jutra“.

#### Kleparskega vajenca

takoj sprejme pod ugodnimi pogoji Franc Betrian, klepar, Ribnica (Dol). Oni, ki so se učili, imajo prednost. 2129

#### Iščem službo

kot kuharica k manjši obitelji. Grem tudi izven Ljubljane. Pamenne ponudbe pod „1. junij 1923“ na upravo „Jutra“. 2130

#### Stenograf,

strojepisec in korespondent z lepo pisavo želi primerne mesto. Do vse se poslati na upravo „Jutra“ pod „Stenograf“. 2112

#### Spretna in izvršbana slovenka in nemška stenografinja

in strojepisica, sedaj v odvetniški pisarni, želi s 1. julijem premeniti mesto in vstopiti v odvetniško ali drugo pisarno. — Cenjene ponudbe z navedbo plače sprejema Albert Medvešek, pisarniški ravnotej v Celju. 2110

#### Službo išče

upokojeni podružnik s trgovsko naobrazbo, več slovenskega, nemškega in deloma italijanskega jezika, kot hišnik, skladiščnik, pisar, vratar, sluga ali kaj podobnega. Nastopi lahko takoj. Naslov pove iz prijaznosti uprava „Jutra“. 2105

#### Učenca,

ki je fizično močno razvit in je z dobrim uspehom dovršil večrazredno osnovno šolo, se sprejme v obrt izdelovanja harmonik. Prednost imajo nemščine znajoči. Naslov v upravi „Jutra“. 2096

#### Lesni strokovnjak

iz Trsta, s dolgoletno prakso in s trgovsko predizobrazbo, popolnoma vešč nemškega in italijanskega, deloma tudi francoskega jezika, išče odgovarjajoče mesto pri večjem podjetju ali žago v Jugoslaviji. Ponudbe pod „Lesni strokovnjak“ na Aloma Company, anonimna družba, Ljubljana, Kongresni trg 3. 2030

#### Delavec

2085 b krojni in trčni šagi, kateri je bil pri strojih na obdelavo lesa že zaposlen ter bi imel veselje privaditi se dela pri vrtnem stroju, se sprejme pri tvrdki A. Reloj, ščetarstvo, Medvode—Preška 32.

#### Kupim

Jedilna soba, dobro ohranjena, iz trdega lesa, se kupi. — Ponudbe pod „Jedilna soba“ na upravo „Jutra“. 2064

#### Lokal

Mala trgovina na zelo prometnem kraju na deželi, z vsem inventarjem, se za ceno 30.000 Din proda. Tozadevne dopise je poslati na upravo „Jutra“ pod šifro „Izseljenec“. 2060

#### Prodaj

Čevljarstva stroja (Holznagel) in komb. Anspulz Fräsmaschine) kot 8 PS. Motor 220 Volt napredaj. Naslov v upravi „Jutra“. 2128

#### Stanovanje

Gospodična 2123 išče nemehi rano sobo v stari ali novi zgradbi s prvim julijem. Ponudbe pod „Prizna soba“ na upravo „Jutra“.

#### Meblirano sobo

išče za takoj privatni uradnik, ki je celi dan odsoten. Ponudbe je poslati na upravo „Jutra“ pod „MEBLIRANA SOBA“. 2128

#### Meblirano sobo